

TIETEEN TERMIPANKKI

VETENSKAPSTERMBANKEN I FINLAND

BANK OF FINNISH TERMINOLOGY IN ARTS AND SCIENCES

Hyvä jatkokoulutuksen organisoiija ja ohjaaja,

Tieteen termipankki on internetissä avoimesti saatavilla oleva semanttinen mediawikialusta, jolle kootaan kaikkien Suomessa harjoitettavien tieteenalojen erikoissanastoa määritelmien ja käännösvastaineiden, ks. <http://tieteentermipankki.fi>. Termipankkia koordinoi Suomen Akatemian ja Helsingin yliopiston rahoittama infrastruktuurihanke Tieteen kansallinen termipankki, jonka keskeinen yhteistyökumppani on Tieteellisten Seurain Valtuuskunta TSV. Termipankki karttuu rajoitetun talkoistamisen menetelmällä: kunkin tieteenalan tutkijat saavat oman aihealueensa asiantuntijaoikeudet ja voivat siten lisätä termitietoja suoraan alustalle.

Kutsumme kaikkia tutkijoita mukaan termityöhön Tieteen termipankin alustalle. Samalla haluamme kiinnittää huomiota termipankin käyttöön jatkokoulutuksessa. Jokainen väitöskirjantekijä erittelee tutkimuksensa kannalta keskeisimmät käsitteet. Tieteen termipankin karttumisen kannalta olisi ihanteellista, jos tämä termityö hyödynnettäisiin suoraan myös termipankin alustalle. Lähdeviitteiden avulla voi samalla tehdä omaa ja alansa tutkimusta tunnetuksi. Termipankin alustaa voi käyttää myös osana ohjausprosessia esimerkiksi siten, että ohjaaja tarkistaa ohjattavan tekemät muokkaukset tai kommentoi keskustelupuolella ohjattavan termityötä. Wikialustalle tallentuvan sivuhistorian ansiosta jokaisen työpanoksesta jää dokumentti.

Toivomme jatko-opintojen organisoiijien huolehtivan siitä, että jatko-opinnoissa termityö voidaan palkita myös opintopisteillä esim. osana toimintaa tiedeyhteisössä, julkaisutoimintaa tai tieteen yleistajuistamista. Yleisimmin kyse olisi varmaankin yhdestä tai kahdesta opintopisteestä. Ohjaaja pystyy arvioimaan parhaiten työn määrän, joka riippuu myös alan terminologian vakiintuneisuudesta, mutta jos yhteistä mittaa kaivataan, voisi karkeasti arvioida, että noin viiden termin tietojen perusteellinen täydentäminen vastaa yhden opintopisteen työtä. Toivomme, että termityön liittäminen luontevaksi osaksi jatko-opintoja leviäisi yleiseksi käytännöksi eri aloilla.

Kaikki halukkaat tieteenalat voivat perustaa oman aihealueensa ja aloittaa termityön alustalla. Erilaisia asiantuntijaryhmien organisoitumisen muotoja on kokeiltu kolmella pilottialalla: kasvi-, kieli- ja oikeustieteessä, joiden termityö on edelleen käynnissä. Mukana vuonna 2012 avatulla alustalla on tällä hetkellä kaikkiaan parikymmentä aihealuetta, termejä on kertynyt yhteensä yli 22 000 ja sivustoa on katseltu yli 2,3 miljoonaa kertaa. Wikialusta mahdollistaa myös käsitteenmuodostuksesta käytävän keskustelun sekä aihealueiden sisällä että eri tieteenalojen välillä: jokaiselta sivulta avautuu keskustelumahdollisuus, ja keskusteluun voivat osallistua kaikki omalla nimellään kirjautuneet käyttäjät. Wikialustalla termitieto on jatkuvasti muokattavissa ja päivitettävissä. Tieteellisestä käsitteenmuodostuksesta tulee näin myös uudella tavalla läpinäkyvää.

Termipankin tavoitteena on myös helpottaa tieteen rinnakkaiskielisyttä eli eri kielten käyttöä ja kehittää suomen kieltä tieteen kielenä. Termitiedosta hyötyvät eri alojen tutkijat, opettajat ja opiskelijat, kääntäjät, toimittajat, päättäjät sekä tieteestä kiinnostunut laaja yleisö.

Tieteen kansallinen termipankki -hanke neuvottelee mielellään kansanne aihealueiden organisoitumisesta ja jatkokoulutuksen termityöhön liittyvistä kysymyksistä. Wikialusta on helppokäyttöinen. Tarvittaessa työntekijämme tulee pyynnöstä pitämään opastustilaisuuksia alustan käytössä. Tieteen termipankin alusta mahdollistaa myös monikielisyysominaisuuden, jolloin tarvittaessa voidaan perustaa aihealue muulla kielellä, esimerkiksi ruotsiksi tai englanniksi. Suomenkielisille käsitesivuille voidaan myös avata muunkielisen määritelmän alue, jos tätä halutaan hyödyntää määritelmien harmonisoimiseksi. Kannattaa muistaa myös mahdollisuus linkittää käänösvastaineita kansainvälisiin termipankkeihin. Näistä mahdollisuuksista on syytä olla yhteydessä hankkeen koordinaattoriin Antti Kanneriin (tieteentermipankki-info@helsinki.fi).

Yhteistyöterveisin hankkeen Tieteen kansallinen termipankki puolesta

8. marraskuuta 2013

Tiina Onikki-Rantajääskö
hankkeen vastuullinen johtaja
professori, suomen kielen, suomalais-ugrialaisten ja
pohjoismaisten kielten ja kirjallisuuksien laitos
Helsingin yliopisto
tiina.onikki@helsinki.fi
puh. 0503199331

Ohjausryhmän puolesta:

Auli Hakulinen, prof. emer. HY
Kimmo Koskenniemi, prof. emer. HY
Lea Laitinen, prof. emer. HY
Pirkko Nuolijärvi, prof., johtaja Kotus

<http://tieteentermipankki.fi>